

Ordblindestrategi

Ansager skole 2018

Indhold

Formål.....	2
Visionen for ordblindestrategien:	2
Elevniveau:.....	2
Skoleniveau.....	2
Målsætningen for strategien:.....	2
Mål for arbejdet med ordblinde elever:.....	2
Forebyggende og foregribende arbejde i skolens 3 faser	2
Fase 1: (0.-3.klasse)	2
Fase 2: (4-6.klasse)	2
Fase 3: (7.-9.klasse)	3
Generelt for hele skolen:.....	3
Læringsmindset undervisning	3
Opsporing af eleverne	4
Eleverne opspores via 3 indikatorer	4
Kontakt person for de ordblinde elever:.....	5
Elevnetværk.....	5
Skole-hjemsamarbejde	5
Organisering og ansvarsfordeling på skolerne	5
Ledelsesteamet.....	5
Læsevejlederne.....	6
IT-Spydspids.....	6
Undervisere	6
Succeskriterier	6
Beskrivelse af procedurer ved overgange	6
Udviklingsplan for ordblindeindsatsen.....	7
År 1:	7
År 2:	7
Generelt.....	7
Kilder:.....	8
Bilag 1	9
Bilag 2	10
Bilag 3	11

Formål

Formålet med strategien er, at vi opsporer eleverne med dysleksiske vanskeligheder på et tidligt tidspunkt i deres skoleliv.

Ved at opspore evt. dysleksiske vanskeligheder tidligt i elevens skolegang, sikres eleven mulighed for at få det størst mulige udbytte af sin skolegang.

Dermed skabes der mulighed for, at eleven kan blive en del af det danske arbejdsmarked med samme muligheder, rettigheder og forpligtigelser som andre borgere.

Visionen for ordblindestrategien:

Elevniveau:

Visionen for elever i ordblindevanskeligheder er at give dem værktøjer til at udvikle funktionelle læse- og skrivekompetencer med brug af IT- hjælpemidler og læse- og skrivestrategier.

Eleverne i ordblindevanskeligheder og deres forældre skal opleve, at ordblindhed ikke er en barriere eller forhindring for at forfølge egne ambitioner og uddannelsesdrømme.

Skoleniveau

Vi på Ansager skole arbejder målrettet med at være "det bedre alternativ" og et aktivt tilvalg for elever i ordblindevanskeligheder.

Målsætningen for strategien:

Elever i ordblindevanskeligheder skal udvikle funktionelle læse- og skrivekompetencer med brug af tilgængelige læse- og skriveteknologier.

Eleverne i ordblindevanskeligheder skal udvikle læringsstrategier, der giver dem de samme muligheder for personlig udvikling og uddannelse som deres jævnaldrende.

Mål for arbejdet med ordblinde elever:

Det er vigtigt, at underviserne er kompetente og kan give eleverne både emotionel og instrumental vejledning.

Derfor skal der skabes øget opmærksomhed på tegn på ordblindevanskeligheder, didaktiske redskaber samt uddannelse i personalegruppen.

Forebyggende og foregribende arbejde i skolens 3 faser

Fase 1: (0.-3.klasse)

Der skal allerede i dagtilbuddet skabes en øget opmærksomhed på de sociale markører, der signalerer en øget risiko for ordblindevanskeligheder. I samarbejdet mellem dagtilbud og skole skabes dialog om risikoen og dermed mulighed for en tidlig øget bevågenhed omkring evt. udfordringer.

Der er en særlig bevågenhed omkring indlæring og opøvelse af fonemernes lyde og den enkelte elevs evne til at afkode disse. Desuden vil der være interesse for elevernes læsning.

Fase 2: (4-6.klasse)

Elevernes progression i læse- og skrivefærdigheder, tekstforståelse samt afkodning af tekster monitoreres i et samarbejde imellem klasseteamet og læsevejlederen.

Elever, der er i vanskeligheder, tilbydes turboforløb for at opøve særlige strategier omkring deres udfordringer.

Fase 3: (7.-9.klasse)

Eleverne i ordblindevanskeligheder klædes på til at imødegå de forventninger og krav, der stilles til deres kompetencer i det videre uddannelsesforløb.

Dette gøres ved, at eleverne inden projektforløbene¹ introduceres for de forskellige mål og metoder, som hører til projektforløbet. Ved at give eleverne denne information, er de klar til at møde målene og metoderne igen, når de bliver givet i klassen.

For at eleverne har de bedste muligheder for at opøve strategier og arbejdsstrukturer til deres afgangsprøver, trænes disse færdigheder således, at de ordblinde elever ikke begrænses af deres ordblindhed. Denne fremgangsmåde anvendes også ved de øvrige obligatoriske undervisnings- og projektforløb i Fase 3.

På denne måde opnår elever i ordblindevanskeligheder, at de hele tiden får gentaget forventninger og strategier flere gange. På den måde bliver de bedre "klædt på" til de skolemæssige udfordringer og vil føle sig kompetente til at løse opgaverne med de hjælpemidler, de har til rådighed.

Generelt for hele skolen:

Elevernes progression i læse- og skrivefærdigheder, tekstforståelse samt afkodning af tekster monitoreres i et samarbejde imellem klasseteamet og læsevejlederen.

Elever der er i vanskeligheder, tilbydes turboforløb for at opøve særlige strategier omkring deres udfordringer.

Turboforløbene placeres i primærtiden², hvor elever i ordblindevanskeligheder bliver en primærgruppe i primærgrupperne. Dette gøres for at minimere risikoen for marginalisering af elever med dysleksiske udfordringer.

Læringsmindset undervisning

For at sikre læringsprogressionen for eleven i ordblindevanskeligheder arbejder resurseteamet på Ansager Skole med elevens læringsmindset som pejlemærke. Læringsmindset henleder til elevens tilgang, tankesæt og vilje til at ville lære. Vi har fokus på, hvordan vi via dialogen med eleven kan være med til at fremme et dynamisk/Growth mindset – at eleven tør udfordre sig selv i det, der er svært og ikke giver op!

Derfor er et af vores pejlemærker, at læsevejlederen sammen med eleven med ordblindevanskeligheder opstiller individuelle læringsmål der er:

Specifikke

Målbare

Atraktive

Realistiske

Tidsbegrænset

---

¹ Undervisningen på Ansager skole er inddelt projektuger og basis uger (se bilag 1)

² Primærtid og primærgrupper (se bilag 2)

Undersøgelser viser, at når eleven er bevidst om egen læring, og i dialog med lærer opstiller individuelle læringsmål, er det med til at højne elevens motivation til at lære³. Et læringsorienteret fokus fremfor et præstationsorienteret fokus er vejen til et dynamisk mindset⁴.

Derfor er et andet pejlemærke til at fremme elevens læring, at vi på Ansager Skole som en del af folkeskolereformen, arbejder med formativ vurdering (gives undervejs i undervisningen) ved hjælp af feedback og feedforward:

- Eleven bliver bevidst om:
  - At kunne håndtere læringsudfordringer
  - At kunne håndtere modstand i læringsudfordringerne
  - At kunne vurdere egen indsats og flid i læringsudfordringerne
- Læreren bliver bevidst om:
  - At kunne guide eleven i læringsudfordringerne
  - At være bevidst om, at den feedback der gives skal have indflydelse på den næste læringsudfordring
- Eleven bliver bevidst om:
  - At kunne modtage og anvende feedback fra lærere med sigte på at kunne nå nye læringsmål⁵
  - At feedback er rettet mod læring og ikke mod præstationen i test
- Læreren bliver bevidst om:
  - At feedback henviser til de opstillede læringsmål
  - At eleven skal kunne forstå målet eller læringsmålet
  - At eleven skal vide, hvor de befinder sig i forhold til målet⁶
  - At eleven skal blive bevidst om, hvad han/hun må gøre for at bygge bro mellem de nuværende position og målet

Feedback opstår gennem dialog med andre. Den præsenteres ikke som en monolog fra eksperten til nybegynderen, men er en konstruktiv samtale om elevens fremskridt ift. et aftalt mål. Feedbacken indeholder en klar handlingsplan og tydelige kriterier for at nå eller nå videre end det foreliggende mål/læringsmål⁷. Derfor udarbejder vi på Ansager Skole altid en individuel handlingsplan i dialog med eleven(familien) med tydelige mål, læringsmål og tegn på læring.

Opsporing af eleverne

Eleverne opspores via 3 indikatorer

1: Nationale test

2: ST og Tekstlæseprøven - eller tilsvarende.

3: Det daglige arbejde i klassen

Testmaterialet vurderes i samarbejde mellem læsevejlederne og klassen dansklærer og tager udgangspunkt i klassens og den enkelte elevs testresultat.

---

³ "Påvirkningsfaktor: Lærer-elev-relationen er 0,72", John Hattie, "Synlig Læring", Dafolo 2009

⁴ "Udfordrende mindset", Larsson og Nottingham, Dafolo 2018

⁵ "Den effekt, feedbacken har på læringen... peger på, at læringen i gennemsnit forbedres med 50-83%, John Hattie, "Synlig Læring", Dafolo2009

⁶ "Styrk læringen gennem feedback", Jill og James Nottingham, Dafolo 2016

⁷ "Styrk læringen gennem feedback", Jill og James Nottingham, 2016

Klasserne monitoreres løbende og igennem hele skoleforløbet. (Se testoversigt bilag 3)

Ved mistanke om ordblindevanskeligheder tilbydes eleven yderlige diagnostiserende test for at danne en helhedsvurdering af barnets udfordringer.

Kontakt person for de ordblinde elever:

Skolen udpeger 1(2) kontakt person(er)⁸ som varetager følgende ansvarsområder:

- Kontakt til hjemmet
- Testning
- Tilrettelægning og afvikling af en systematisk ordblindeindsats
- I samarbejde med ledelsen koordineres ordblindeindsatsen
- Monitorere klassernes faglige progression i samarbejde med klasseteamene.

Elevnetværk

Det etableres et elevordblindenetværk på skolen, således at eleverne oplever at være en del af et fællesskab, hvor de kan få sparring og dialog omkring deres udfordringer.

Elevordblindenetværkene dannes i faserne, der kan arbejdes på tværs af faserne, således eleverne oplever, at de kan hjælpe hinanden på tværs af årgangene.

Skole-hjemsamarbejde

Forældrene kontaktes ved mistanke om ordblindhed. Forældrene forklares, hvad der er bevæggrunden for mistanken, og hvilke tiltag der tilbydes for at skabe et helhedsbillede af deres barns udfordringer.

Efter endt testning indkaldes forældrene sammen med barnet til en handleplans samtale, hvor testresultaterne gennemgås, og der aftales en handleplan for eleven.

Elevens handleplan evalueres løbende internt, og 1 gang årligt indkaldes forældrene til en opfølgende samtale omkring elevens progression og evt. nye tiltag.

En gang årlig inviteres forældrene til skolens ordblinde elever til et kort informationsmøde. På informationsmødet informeres om nye tiltag, forskning o.l. Forældrene introduceres på mødet også for AW og NOTA.

Organisering og ansvarsfordeling på skolerne

Ledelsesteamet

- Udpeger skolens ordblinde kontaktperson(er) og informerer forældrene samt skolens elever og medarbejdere om dette.
- Udarbejde funktionsbeskriver af læsevejlederens arbejds- og ansvarsområder.
- Koordinerer i samarbejde med læsevejlederteamet skolens evalueringsplan med fastlagte gruppeprøver og procedurer for opsporing.
- Klasselæsekonferencer.
- Ajourføring af lister med elever tilknyttet skolens ressourcecenter
- Tilmelding til NOTA i samarbejde med forældre og læsevejleder.
- Beskrivelse af og beslutning om fokusområder i forhold til udvikling af lærerkompetencer.
- Tilmelding til prøve på særlige vilkår.

---

⁸ Skolen har i skrivende stund en læsevejleder uddannet og starter uddannelse af endnu én i skoleåret 2018-19

- Sikre at nyindkøbte undervisningsmaterialer er tilgængelige for elever med læsevanskeligheder.

Læsevejlederne

- Koordinerer i samarbejde med ledelsesteamet skolens evalueringsplan med fastlagte gruppeprøver og procedurer for opsporing.
- Udarbejder handleplaner, evaluering samt journalisering ved særligt tilrettelagte indsatser/kursusforløb.
- Koordinering af kursusforløb for elever i samarbejde med skolens øvrige ressourcepersoner på området.
- Varetager i samarbejde med IT- spydspids kursusforløb for elever – introduktion af AW, NOTA, evt. talegenkendelse, læse- og stavetræning, morfemer, faglig læsning og forståelsesstrategier.
- Mødeindkaldelser i forbindelse med ordblindetest og opfølgende statusmøder fremadrettet.
- Netværk for elever/ordblindepatrolje.
- Kursus for elever i forbindelse med afgangsprøverne.
- Information i klasserne om ordblindhed (efter diagnosticering af elever).
- Kontakt til forældrene i forbindelse med ordblindetestning og kursusforløb.

IT-Spydspids

- Kursus, vejledning og evt. co-teaching for lærere i AW, NOTA, talegenkendelse samt teknologiske og læseunderstøttende strategier.
- Minikursus for forældre i AW og NOTA samt evt. andre netværksmøder for forældre.

Undervisere

- Ansvar for at tekster, som anvendes i skolens forskellige fag leveres digitalt til ordblinde elever.
- Monitorering af elevernes progression i læse- og skrivefærdigheder i samtlige fag.

Succeskriterier

Eleverne i ordblinddevanskeligheder bevarer eller genvinder lysten til læring.

Eleverne i ordblinddevanskeligheder skal klædes på til at kunne gennemføre uddannelse på lige vilkår med jævnaldrende.

Eleven i ordblinddevanskeligheder skal opnå selvindsigt, selvværd og erkendelse i forhold til egen faglig læring.

Elever i ordblinddevanskeligheder skal kende og kunne anvende it-hjælpe midler og læringsstrategier, således de kan udnytte eget potentiale mest muligt.

Ansager skole skal tilstræbe at opspore ordblinde elever i ordblinddevanskeligheder så tidligt, som det er muligt i elevernes skoleforløb.

De elever som har ordblinddevanskeligheder skal have tilbud, som afhjælper de vanskeligheder, deres dysleksi giver dem.

Skabe en forståelse i hjemmene og hos eleverne omkring konsekvenserne af dysleksi og mulighederne efterfølgende.

Beskrivelse af procedurer ved overgange

Eleverne i ordblinddevanskeligheder forberedes på kommende forventninger og krav.

Der arbejdes dagligt med at målrette elevernes evne til at optimere egen læring således deres adaptive evner styrkes.

Eleven vurderes i UPV efter samme kriterier, som elever der ikke er ordblinde.

Udviklingsplan for ordblindeindsatsen

År 1:

Uddannelse af 2 læsevejledere (1, 1+2 modul, 1 færdiggørelse af fuld læsevejleder uddannelse)

Primærfokus på fase 3, hvor eleverne introduceres til tale til tekst programmer samt AW. Derudover laves der turboforløb for eleverne i 2 ugentlige lektioner, som bliver placeret i primærtid.

Implementering af pc'er og hjælpeklasse i 0.klasse.

Øget fokus på bogstavindlæring og den første læsning i Fase 1.

Kursusforløb til vores skolepædagoger omkring særlige sociale kendetegn ved børn med dysleksi.

År 2:

Grundet barsel og fratrædelse arbejdes der med skolens elever i ordblinddevanskeligheder i faserne. Dette sker via turbo forløb med fokus på lydéring, bogstavlyd indlæring og scenarieskrivning.

Skolen pædagogiske IT-vejleder vil arbejde med at skabe øget fokus på anvendelse af IT-hjælpe midler samt introduktion til elev-elev hjælpegrupper.

År 3:

Videreudvikling af igangsatte tiltag i fase 1+3.

Fase 2 inddrages ifht. særligt tilrettelagte turboforløb.

Generelt

Der skabes en øget opmærksomhed omkring de karakteristika børn med dysleksi.

Klassekonferencer omkring gennemgang af gennemførte test.

Kilder:

Varde Kommunes ordblindestrategi anno 2018

Læsecenter Herning 2017

[http://politik.herning.dk/dagsorden/Boerne- og Familieudv/26-04-2017/Dagsorden\(ID1428\)/Bilag/Punkt 54 Bilag 2 Laesecenter Herning april 17.pdf](http://politik.herning.dk/dagsorden/Boerne- og Familieudv/26-04-2017/Dagsorden(ID1428)/Bilag/Punkt 54 Bilag 2 Laesecenter Herning april 17.pdf)

Allan Andreasen kortmann, Jeppe Agger Nielsen, Peter Arnborg Videsen. 2016. *Mindsetbaseret undervisning*. Viborg : Dansk psykologisk forlag, 2016.

Hattie, John. *Synlig læring*. s.l. : Dafolo 2009.

Jill og James Nottingham. 2016. *Styrk læringen gennem feedback*. s.l. : Dafolo , 2016.

Larsson og Nottingham, Dafolo 2018. 2018. *Udfordrende mindset*. s.l. : Dafolo , 2018.

Bilag 1

Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Projektuge/ Faglig fordybelse
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------------------------------

Fase 1

4 projektuger i alt

Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	1/4 Basis uge/ 1/2 Projektuge/ Faglig fordybelse	Projektuge/ faglig fordybelse
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	---	-------------------------------------

Fase 2

6 projektuger i alt

Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Basis uge	Projektuge/ faglig fordybelse	Projektuge/ faglig fordybelse
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------------------------------	-------------------------------------

Fase 3

8 projektuger i alt

Bilag 2

Uddrag fra skolens principper for dannelse af primærgrupper og anvendelse af primærtid

Primærgrupper:

- Eleverne er delt i lodrette primærgrupper.
- Hver gruppe består af omkring 17-22 elever fra hver fase.
- Eleverne mødes i primærgruppen 5 lektioner om ugen, hvor der bl.a. er lektiecafe, motion og bevægelse og social udvikling.
- Derudover kan primærgruppen være sammen i projektuger eller ved forskellige former for arrangementer.
- Primærgrupperne laves ud fra et klassespejl, hvor lærerne og pædagoger kigger på elevens interesser og personligheder, således at der i primærgrupperne findes harmoni.

Primærtid:

- Ugentlig timetal er 5 lek. med følgende timestfordeling
- 2t. faglig fordybelse
- 1t. social udvikling, de obligatoriske emner (de timeløse fag)
- 1t. fællessamling
- 1t. motion og bevægelse

Bilag 3

Gant skema over læsevejlederteamets opgaver.

Efterår	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Linje 7.-9. kl ordblindeundervisning Netværksmøde 1 gang mdr.	2 lek./uge																		
Individuel testning og handleplan 4.-5. kl.	4 lek./uge																		
AW-kursus og efterværn ¹ i klasserne 4. klasse																			
Læseløft/Fingernemt 1. klasse							2. lek ugentlig												
Sprogvejledning bh.kl. Møde med bh.kl. leder					2. lek. ugentlig														
DVO + opfølgende individuelle test 3. kl.					2. lek. ugentlig														
Intensiv kursus 3. klasse												2lek ugentlig							
På baggrund af DVO Klasselæsekonferencer												2lek ugentlig							
Ordblinderisikotest 1. klasse	Mandag																		
Ordblinderisikotest 2. klasse			Tirsdag																
Fonologisk kursus fase 2																			
Netværksmøder for elever i ordblinde- vanskeligheder Fase 1+2 1 gang mdr.																			
Journalisering af indsatser og evalueringer																			

¹ : Efter test, handleplan for videre indsats

Kontakt til forældre – kurser, status, møder	

Forår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Linje Fase 3 ordblindeundervisning	2 lek./uge																									
Læseløft for elever med behov 2. klasse								Da:PD DV:BJ																		
Sprogvurdering bh.kl. Møde med bh.kl. leder																										
Klasselæsekonferencer					2lek																					
Ordblinde -risikotest 1. klasse																										
Kursus for forældre i AW og NOTA																										
Netværksmøder for elever i ordblinde-vanskeligheder Fase 1+2 1 gang mdr.																										
Kursus/workshop for lærere og pædagoger									Onsdag																	
Ordblindetstning, supplerende test og handleplaner																										
Intensive læsetræningskurser og/eller opfølgende AW- kurser for 4.- 5.-6. klasse																										

